ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004 *2009*

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

2008/0140(CNS)

18.12.2008

*****

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно предложението за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Kathalijne Maria Buitenweg

Докладчик (*):
Elizabeth Lynne, комисия по заетост и социални въпроси

(*) Процедура с асоциирани комисии – член 47 от Правилника за дейността

Легенда на използваните знаци

*	Процедура на консултация *мнозинство от подадените гласове*
**I	Процедура на сътрудничество (първо четене) *мнозинство от подадените гласове*
**II	Процедура на сътрудничество (второ четене) *мнозинство от подадените гласове за одобряване на общата позиция* *мнозинство от всички членове на Парламента за отхвърляне или изменение на общата позиция*
***	Одобрение *мнозинство от всички членове на Парламента, освен в случаите по членове 105, 107, 161 и 300 от Договора за ЕО и член 7 от Договора за ЕС*
***I	Процедура на съвместно вземане на решение (първо четене) *мнозинство от подадените гласове*
***II	Процедура на съвместно вземане на решение (второ четене) *мнозинство от подадените гласове за одобряване на общата позиция* *мнозинство от всички членове на Парламента за отхвърляне или изменение на общата позиция*
***III	Процедура на съвместно вземане на решение (трето четене) *мнозинство от подадените гласове за одобряване на съвместния проект*

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено от Комисията.)

Изменения на законодателен текст

Измененията, внесени от Парламента, се обозначават в ***получер курсив***. В случай на акт за изменение, дословно възпроизведените части от съществуваща разпоредба, която Парламентът желае да измени, а Комисията не е променила, се отбелязват с **получер** шрифт. Евентуални заличавания, които засягат такива пасажи, се обозначават по следния начин: [...]. Отбелязването в *курсив* е предназначено за съответните специализирани отдели и се отнася до частите от законодателния текст, за които е предложено изменение с цел изготвяне на окончателния текст (например очевидно грешни или липсващи части в дадена езикова версия). Поправките от този вид подлежат на съгласуване между съответните служби.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ 22

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация (COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

(Процедура на консултация)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Съвета (COM(2008)0426),

– като взе предвид член 13, параграф 1 от Договора за ЕО, съгласно който Съветът се е консултирал с него (C6-0291/2008),

– като взе предвид член 51 от своя правилник,

– като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становищата на комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните, комисията по култура и образование, комисията по правни въпроси, както и на комисията по правата на жените и равенството между половете (A6-0000/2008),

1. одобрява предложението на Комисията във вида, в който е изменено;

2. отправя покана към Комисията да внесе съответните изменения в предложението си, съгласно член 250, параграф 2 от Договора за ЕО;

3. отправя покана към Съвета, в случай че възнамерява да се отклони от текста, одобрен от Парламента, да информира последния за това;

4. призовава Съвета да се консултира отново с него, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в предложението на Комисията;

5. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията.

Изменение 1

Предложение за директива
Съображение 4

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(4) Европейската година на хората с увреждания през 2003 г., Европейската	(4) Европейската година на хората с увреждания през 2003 г., Европейската

година на равните възможности за всички през 2007 г. и Европейската година на междукултурния диалог през 2008 г. ясно показаха устойчивото присъствие на дискриминацията, но също ***и*** ползите от многообразието.

година на равните възможности за всички през 2007 г. и Европейската година на междукултурния диалог през 2008 г. ясно показаха устойчивото присъствие на дискриминацията, но също и ***необходимостта от популяризиране на*** ползите от многообразието.

Or. en

Изменение 2

Предложение за директива
Съображение 8

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(8) Общността прие три правни инструмента на основание на член 13, параграф 1 от Договора за ЕО с цел предотвратяване и борба с дискриминацията, основана на пол, расов и етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст и сексуална ориентация. Тези инструменти доказаха ползата от законодателството в борбата срещу дискриминацията. ***По-специално***, с директива 2000/78/ЕО се създава основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите ***въз основа на увреждане, възраст, религиозна принадлежност или убеждения и сексуална ориентация***. ***Обаче, остават различия между държавите-членки относно степента и формата на защита от дискриминацията на тези основания извън сферата на заетостта.***	(8) Общността прие три правни инструмента на основание на член 13, параграф 1 от Договора за ЕО с цел предотвратяване и борба с дискриминацията, основана на пол, расов и етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст и сексуална ориентация. Тези инструменти доказаха ползата от законодателството в борбата срещу дискриминацията. ***Директива 2000/43/ЕО създава рамка по отношение на дискриминация, основана на расов или етнически произход на пазара на труда или извън него. Директива 2004/113/ЕО създава рамка за равно третиране на мъже и жени при достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги.*** С директива 2000/78/ЕО се създава основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите ***по отношение на религията или убежденията, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Тя не обхваща области извън това приложно поле.***

Or. en

Обосновка

Настоящата директива ползва предимства и правната рамка на Директива 2000/78/ЕО, а също така и на други антидискриминационни директиви.

Изменение 3

Предложение за директива
Съображение 12 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(12а) Хората с увреждания са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална или сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с различни пречки би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществото, равноправно с останалите.

Or. en

Обосновка

Това определение е същото като определението в Конвенцията на ООН, което понастоящем се ратифицира.

Изменение 4

Предложение за директива
Съображение 12б (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(12б) Ефективен недискриминационен достъп може да се предоставя по множество начини, включително чрез прилагане на принципа „проектирано за всички“ и чрез улесняване на използването на помощни устройства от хора с увреждания, включително помощни средства за

подвижност и достъп, например признати кучета водачи или кучета помощници.

Or. en

Изменение 5

Предложение за директива
Съображение 12 в (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(12в) По отношение на член 4 промяната се счита за основна, ако тя променя стоките или услугите или естеството на търговията, професията или стопанската дейност до такава степен, че доставчикът на стоките или услугите на практика доставя съвсем различен вид стоки или услуги.

Or. en

Изменение 6

Предложение за директива
Съображение 13 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(13а) При прилагане на настоящата директива, когато се разглеждат жалби за дискриминация, следва да съществува възможно най-добра осведоменост относно множествената дискриминация, като се отчитат не само религията или убежденията, увреждане, възраст или сексуална ориентация, но също така пола, расата или етническия произход.

Or. nl

Изменение 7

Предложение за директива
Съображение 16

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(16) Всяко лице се ползва със свобода на договаряне, включително с тази да избере договаряща се страна при сделка. Настоящата директива не следва да се прилага по отношение на стопански сделки, предприети от частни лица, за които тези сделки не представляват професионална или търговска дейност.	***(16) Важно е да се зачитат основните права и свободи, включително правото на свобода на сдружаване. В контекста на достъп до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги е важно също така да се спазва защитата на личния и семейния живот, както и сделките, които се осъществяват в тези рамки.***

Or. en

Изменение 8

Предложение за директива
Съображение 17

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(17) Едновременно със забраната за дискриминация е важно да се зачитат и други основни права и свободи, включително защитата на личния и семейния живот, както и сделките, които се осъществяват в тези рамки, свободата на вероизповедание и свободата на сдружаване. Настоящата директива не засяга националното законодателство относно брачното или семейното положение, включително относно правата, свързани с възпроизводството. Тя не засяга и светския характер на държавата, държавните институции или органи, или	***(17) Настоящата директива не засяга националното законодателство относно достъпа до брак. При все това, когато видове връзки, различни от брак, са признати за равностойни на брака по силата на националното законодателство, следва да се прилага принципът на равно третиране. Тя не засяга и светския характер на държавата, държавните институции или органи, или образованието.***

образованието.

Or. en

Обосновка

Бракът е декларативен акт и не е стока или услуга. Следователно е извън приложното поле на настоящата директива.

Изменение 9

Предложение за директива
Съображение 20 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(20a) За да се определи дали въпросните мерки пораждат непропорционална тежест по отношение на член 4, следва да се вземат предвид по-специално размерът и ресурсите на организацията, нейният характер, стойността, на която се оценяват, жизненият цикъл на стоките и услугите, както и възможните ползи от улеснен достъп на хората с увреждания. Тази тежест не е непропорционална, когато е компенсирана в достатъчна степен от съществуващите мерки в рамките на политиката на равно третиране, водена от съответната държава-членка.

Or. en

Изменение 10

Предложение за директива
Съображение 31 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(31а) При тълкуване на смисъла на основанията за дискриминация съдилищата вземат предвид европейските и международните инструменти за правата на човека, включително препоръките и съдебната практика на техните органи за контрол, като например Европейския съд за правата на човека.

Or. en

Изменение 11

Предложение за директива
Член 2 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
3. Тормозът се приема като форма на дискриминация по смисъла на параграф 1, когато нежелано поведение, свързано с някое от основанията, упоменати в член 1, има за цел или последица уронване на достойнството на личността и създаването на сплашваща, враждебна, нечовешка, унизителна или обидна среда.	3. Тормозът се приема като форма на дискриминация по смисъла на параграф 1, когато нежелано поведение, свързано с някое от основанията, упоменати в член 1, *се проявява **в затворена среда** и* има за цел или последица уронване на достойнството на личността и създаването на сплашваща, враждебна, нечовешка, унизителна или обидна среда.

Or. en

Обосновка

За да е сигурно, че съществува правилно равновесие между недискриминация и свобода на словото, единствено тормозът в затворена среда следва да се счита за дискриминация в настоящата директива.

Изменение 12

Предложение за директива
Член 2 – параграф 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	4а. Дискриминацията, основана на предположения относно религията или убежденията на даден човек, увреждане, възраст или сексуална ориентация или поради сдружаване с лица с определена религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, следва да се счита за дискриминация по смисъла на параграф 1.

Or. en

Изменение 13

Предложение за директива
Член 2 – параграф 6

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
6. Независимо от параграф 2, държавите-членки могат да предвидят, че различията в третирането на основание на възрастта не представляват дискриминация, ако ***в контекста на националното право*** те са оправдани от законосъобразна цел и ако средствата за постигане на тази цел са подходящи и необходими***. По-специално настоящата директива не е пречка за определянето на конкретна възраст за достъп до социални придобивки, образование и определени стоки или услуги.***	6. Независимо от параграф 2, държавите-членки могат да предвидят, че различията в третирането на основание на възрастта не представляват дискриминация, ако те са оправдани от законосъобразна цел и ако средствата за постигане на тази цел са подходящи и необходими***.***

Or. en

Изменение 14

Предложение за директива
Член 2 – параграф 7

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
7. Независимо от параграф 2, при предоставянето на финансови услуги държавите-членки могат да разрешат пропорционални разлики в третирането, когато по отношение на въпросния продукт използването на възрастта или на дадено увреждане е фактор ***от ключово значение*** при оценката на риска, въз основа на подходящи и точни актюерски или статистически данни.	7. Независимо от параграф 2, при предоставянето на финансови услуги държавите-членки могат да разрешат пропорционални разлики в третирането, когато по отношение на въпросния продукт използването на възрастта или на дадено увреждане е ***определящ*** фактор при оценката на риска, въз основа на подходящи и точни актюерски или статистически данни. ***Съответните държави-членки уведомяват Комисията за това и гарантират събирането, публикуването и редовното актуализиране на точни данни относно използването на възрастта или на наличието на увреждания като определящ актюерски фактор. Тези държави-членки преразглеждат решението си пет години след датата на транспониране и съобщават резултатите от това преразглеждане на Комисията.***

Or. en

Обосновка

Настоящото изменение ограничава възможността за различия в третирането по отношение на определящи фактори и задължава публично да се обосноват тези различия в третирането, както това се налага и от Директива 2004/113/ЕО.

Изменение 15

Предложение за директива
Член 2 – параграф 8

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
8. Настоящата директива не засяга мерките от общ характер, предвидени в националното законодателство, които в демократичното общество са необходими за обществената сигурност, поддържането на обществения ред и предотвратяването на престъпни деяния, опазването на здравето и защитата на правата и свободите на другите.	8. Настоящата директива не засяга мерките от общ характер, предвидени в националното законодателство, които в демократичното общество са необходими ***и пропорционални*** за обществената сигурност, поддържането на обществения ред и предотвратяването на престъпни деяния, опазването на здравето и защитата на правата и свободите на другите.

Or. en

Изменение 16

Предложение за директива
Член 3 - параграф 1 - буква г) - второ изречение

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Алинея г) се прилага спрямо частни лица само доколкото те упражняват професионална или търговска дейност.	***При прилагане на алинея г) се зачита личният живот на лицата.***

Or. nl

Изменение 17

Предложение за директива
Член 3 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Настоящата директива не засяга националното законодателство относно брачното или семейното положение и правата, свързани с	***заличава се***

възпроизводството.

Or. nl

Обосновка

Европейската комисия заяви, че утвърждава единствено разделение на компетенциите и не възнамерява да прави изключение. Подобно утвърждаване на статуквото следва да бъде в съображение (виж изменение 6), а не в член.

Изменение 18

Предложение за директива
Член 3 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
3. Настоящата директива се прилага без да се засягат отговорностите на държавите-членки по отношение на съдържанието на преподаването, дейностите и организацията на техните образователни системи, включително що се отнася до удовлетворяването на специални образователни потребности. Държавите-членки могат да ***предвидят*** разлики в третирането по отношение на достъпа до образователни институции на основата на религия или убеждения.	3. Настоящата директива се прилага без да се засягат отговорностите на държавите-членки по отношение на съдържанието на преподаването, дейностите и организацията на техните образователни системи, включително що се отнася до удовлетворяването на специални образователни потребности. Държавите-членки могат да ***разрешат*** разлики в третирането по отношение на достъпа до образователни институции на основата на религия или убеждения***, когато се изисква лицата да се отнасят добросъвестно и лоялно във връзка с етиката на организацията и не следва да обосновават дискриминация въз основа на всяко друго основание.***

Or. en

Обосновка

Предложението на Комисията не е съвсем ясно относно границите на изключението. Изменението пояснява, че могат да съществуват различия само при третиране, основано на религия или убеждения, а не на всяко друго основание. То пояснява също така, че това може да бъде обосновано единствено когато е необходимо да се

защити етиката на дадена организация.

Изменение 19

Предложение за директива
Член 3 – параграф 5

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
5. Настоящата директива не обхваща различията в третирането, основани на националността и не накърнява разпоредбите и условията, свързани с влизането и постоянното пребиваване на граждани на трети страни и лица без гражданство на територията на държавите-членки, както и всяко третиране, произтичащо от правния статут на засегнатите граждани на трети страни и лица без гражданство.	5. Настоящата директива не обхваща различията в третирането, основани на националността и не накърнява разпоредбите и условията, свързани с влизането и постоянното пребиваване на граждани на трети страни и лица без гражданство на територията на държавите-членки, както и всяко третиране, произтичащо от правния статут на засегнатите граждани на трети страни и лица без гражданство. ***Дискриминация, основана на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, която е представена като различно третиране, основано на националност, се разглежда като дискриминация по смисъла на член 1.***

Or. nl

Изменение 20

Предложение за директива
Член 4 - параграф 1 - буква а)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
а) се предвиждат необходимите мерки за осигуряване на ефективен недискриминационен достъп на хората с увреждания до социална закрила, социални придобивки, здравни грижи, образование и достъп до стоки и услуги и предоставяне на стоки и услуги, които са на разположение на останалите	а) се предвиждат необходимите мерки за осигуряване на ефективен недискриминационен достъп на хората с увреждания до социална закрила, социални придобивки, здравни грижи, образование и достъп до стоки и услуги и предоставяне на стоки и услуги, които са на разположение на останалите

членове на обществото, в т.ч. по отношение на жилищното настаняване ***и транспорта***, включително чрез подходящи *изменения* или приспособяване. Тези мерки не трябва да представляват непропорционална тежест, нито да изискват ***фундаментална промяна на социалната закрила, социалните придобивки, здравните грижи, образованието или въпросните стоки и услуги, нито да изискват предоставяне на техни алтернативи.***

членове на обществото, в т.ч. по отношение на жилищното настаняване, ***далекосъобщенията и електронните съобщения, информацията, включително информацията, предоставена в достъпен формат, финансовите услуги, културата и отдиха, достъпните за обществеността сгради, видовете транспорт и другите обществени места и съоръжения***, включително чрез подходящи *промени* или приспособяване. ***Ако дискриминацията възниква от дадена практика, политика или процедура, е необходимо да се предприемат мерки, за да се преодолее това тяхно въздействие.*** Тези мерки не трябва да представляват непропорционална тежест, нито да изискват ***фундаментални промени на естеството на въпросните стоки, услуги, търговия, професия или стопанска дейност***.

Or. en

Изменение 21

Предложение за директива
Член 4 - параграф 1 - буква б а) (нова)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	***ба) за целите на параграф 1, ефективен недискриминационен достъп предполага откриване и премахване на пречки и препятствия, както и предотвратяване на появата на нови пречки и препятствия, които възпрепятстват достъпа на хора с увреждания до стоки, услуги и съоръжения, които са на разположение на широката общественост, независимо от естеството на пречките,**

препятствията или увреждането. В съответствие с разпоредбите на настоящата директива и независимо от мерките, избрани за премахването на пречките или препятствията, ефективният недискриминационен достъп за хората с увреждания трябва да бъде осигурен при същите условия, както и за хората без увреждания, когато това е възможно. В случаите, в които не може да се предостави ефективен недискриминационен достъп при същите условия, и съобразно разпоредбите на настоящата директива, трябва да се осигури реално приложима алтернатива за гарантиране на достъп.

Or. en

Изменение 22

Предложение за директива
Член 4 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
3. Настоящата директива се прилага, без да се нарушават разпоредбите на законодателството на Общността или националните правила, отнасящи се до достъпността на определени стоки или услуги.	3. Настоящата директива се прилага, без да се нарушават разпоредбите на законодателството на Общността или националните правила, отнасящи се до достъпността на определени стоки или услуги. ***При все това, когато е възможно европейските институции и държавите-членки предприемат мерки за насърчаване на доставчиците на стоки и услуги, по-специално промишлени стоки, да намерят достъпни решения, например посредством практики в областта на обществените поръчки. Достъпни продукти и услуги са продуктите и услугите, които са проектирани по такъв начин, че те могат да се ползват от всички***

потребители.

Or. en

Изменение 23

Предложение за директива
Член 5

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
С оглед гарантиране на пълно равенство на практика, принципът за равно третиране не е пречка за която и да било държава-членка да продължи да прилага или да приеме специфични мерки за предотвратяване или компенсиране на неравностойното положение, свързано с религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.	С оглед гарантиране на пълно равенство на практика, принципът за равно третиране не е пречка за която и да било държава-членка да продължи да прилага или да приеме специфични мерки ***или да разреши частният сектор да предприеме тези мерки*** за предотвратяване или компенсиране на неравностойното положение, свързано с религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Or. en

Изменение 24

Предложение за директива
Член 7 – параграф 3 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	3а. Държавите-членки въвеждат в националните си правни системи такива мерки, каквито са необходими за осигуряване на реална и ефективна компенсация или възстановяване на щетите, така както се определят от държавите-членки, за вредите и загубите претърпени от лице, увредено в резултат на дискриминация по смисъла на настоящата директива, така че тази

компенсация да е действителна и да бъде пропорционална на претърпените вреди.

Or. en

Изменение 25

Предложение за директива
Член 12 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Държавите-членки посочват орган ***или органи*** за насърчаване на равното третиране на всички лица без оглед на тяхната религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. ***Тези органи могат да бъдат*** част от агенции, натоварени на национално ниво със защитата на ***правата на човека или със закрилата на индивидуални права, включително*** правата, произтичащи от други актове на Общността, в т.ч. директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО.	1. Държавите-членки посочват ***независим*** орган за насърчаване на равното третиране на всички лица без оглед на тяхната религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. ***Този орган следва да бъде*** част от агенции, натоварени на национално ниво със защитата на правата, произтичащи от други актове на Общността, в т.ч. директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО.

Or. en

Изменение 26

Предложение за директива
Член 12 – параграф 2 - уводна част

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Държавите-членки гарантират, че компетенциите на ***тези органи*** включват:	2. Държавите-членки гарантират, че компетенциите на ***този орган*** включват:

Or. en

Изменение 27

Предложение за директива
Член 12 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	2а. Държавите-членки предоставят на този орган достатъчни ресурси за извършване на задачите му по ефективен и лесно достъпен начин.

Or. nl

Изменение 28

Предложение за директива
Член 16 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Докладът на Комисията взема предвид, когато е подходящо, гледните точки на социалните партньори и съответните неправителствени организации, както и на Агенцията за основните права на ЕС. В съответствие с принципа за равните възможности на половете, този доклад, inter alia, осигурява оценка на въздействието на взетите мерки при жените и мъжете. В светлината на получената информация, този доклад включва, ако е необходимо, предложения за преработка и актуализиране на настоящата директива.	2. Докладът на Комисията взема предвид, когато е подходящо, гледните точки на социалните партньори и съответните неправителствени организации, както и на Агенцията за основните права на ЕС. ***Докладът включва преглед на действащите практики в държавите-членки относно член 2, параграф 7, във връзка с използването на възрастта или увреждането като фактор при изчисляването на премии и обезщетения.*** В съответствие с принципа за равните възможности на половете, този доклад, inter alia, осигурява оценка на въздействието на взетите мерки при жените и мъжете. В светлината на получената информация, този доклад включва, ако е необходимо, предложения за преработка и актуализиране на настоящата директива.

Or. en

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Комисията представи настоящото предложение за директива относно равното третиране през юли 2008 г. Това беше дългоочаквано предложение, тъй като Комисията беше обещала още през 2004 г. да изготви проект на "широка директива". Вашият докладчик изразява задоволство от предложението на Комисията, което има за цел прилагането на принципа за равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация извън пазара на труда.

Член 13 от Договора за ЕО, включен в Договора от Амстердам през 1997 г. забранява дискриминация, основана на пол, раса или етнически произход, религия, убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Понастоящем член 13 формира правната основа за две директиви. Първата е Директивата за равенство между расите (Директива 2000/43/ЕО), която забранява дискриминация въз основа на раса или етнически произход, както в рамките на пазара на труда, така и извън него. Другата - Директива 2000/78, забранява дискриминацията на пазара на труда, основана на религия, убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Вследствие на различното приложното поле на двете директиви, се появиха редица причини за дискриминация, в йерархичен ред. Предложението тук пред нас е опит да се намери защита срещу дискриминацията, основана на всякакви мотиви, при равни условия. Вашият докладчик очаква през 2010 г. Комисията да представи предложения, които създават защита срещу дискриминацията, основана на пола до същата степен, като по този начин се премахва тази йерархия.

Комисията имаше намерение да свърже това предложение за директива със съществуващата Директивата за равенство между расите. Много от условията са същите, като например пряката и непряка дискриминация, а процедурите, които се създават, също са еквивалентни. Следователно вашият докладчик не мисли, че е необходимо да се спираме дълго на тях.

Въпреки това между предложението на Комисията и Директивата за равенство между расите съществуват също и различия. Тези различия могат да бъдат обосновани, тъй като причините за дискриминация са различни и не всяко различно третиране се счита за дискриминация. Все пак, трябва да е възможно да се даде ясна причина за различието.

Предложението е рамка за минимални норми, които предлагат защита срещу дискриминация. Държавите-членки могат винаги да предлагат по-висока степен на защита, но не могат да превърнат новата директива в причина за понижаване на съществуващата степен на защита. Директивата предлага на жертвите правото на обезщетение и ясно показва, че държавите-членки имат желание и задължението да се борят с дискриминацията.

Вашият докладчик желае да подчертае значението от борба с всички форми на

дискриминация. За съжаление дискриминацията все още е проблем в Европа, както и навсякъде другаде. В специално проучване на Евробарометър през 2008 г. 15% от европейците твърдят, че са били подложени на дискриминация през изминалата година. Това трябва да се промени. Трябва да бъде възможно двама мъже да наемат хотелска стая, хора с увреждания да могат да пазаруват и възрастни хора да сключват застраховки.

Голям брой държави-членки вече имат законодателство, което в по-голяма или по-малка степен осигурява защита срещу дискриминация извън пазара на труда, основана на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация[1]. Важно е да постановят ясни европейски правила в тази област, за да бъде ясно, че Европа като цяло не разрешава дискриминация. Липсата на дискриминация е основно право и следва да се прилага за всеки в Съюза..

Основания за дискриминация

Директива 2000/78/ЕО не съдържа никакви определения за религия, убеждения, възраст или сексуална ориентация, макар че Съдът на Европейските общности вече се произнесе относно значението на "увреждане". Съдът обяви, че: *"понятието "увреждане" трябва да бъде разбирано като отнасящо се до ограничение, което произлиза по-специално от физически, умствени или психологически проблеми и което възпрепятства участието на съответното лице в професионалния живот"*[2]. Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания дава следното определение на думата "увреждане": "Хората с увреждания са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална или сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с различни пречки би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществото, равноправно с останалите." Вашият докладчик имаше намерение да направи връзка към това определение в ново съображение.

Предположения и асоциация

В делото Coleman (C-303/06) Съдът постанови, че не само хората с увреждания, но и членовете на семействата им са защитени от забраната за дискриминация в директива 2000/78/ЕО. Вашият докладчик счита, че е добра идея поради причини, свързани с правната сигурност, това да се обясни изрично в настоящата директива.

Не винаги е възможно да се установят религията или убежденията, увреждане, възраст или сексуална ориентация на даден човек, и хората правят всякакъв вид предположения въз основа на външен вид или име, което също може да доведе до дискриминация. например, някои момчета биват тормозени в училище, защото за тях се счита, че са хомосексуални, като това може и да не е така. Вашият докладчик счита, че това е много лошо и следователно предлага директивата да включва изрични разпоредби, че

[1] McColgan, Niessen и Palmer: Сравнителни анализи относно националните мерки за борба с дискриминацията извън областта на заетостта и професиите, планирано проучване относно съществуващите национални законодателни мерки и въздействието им при разглеждане на дискриминацията извън областта на заетостта и професиите, основана на пол, религия или убеждения, увреждане, възраст и сексуална ориентация, декември 2006 г.
[2] Дело C13-05, основание 43. (Chacon Navas)

дискриминацията въз основа на предположения също е обхванатa от настоящото законодателство.

Изключение за възраст

Предложението на Комисията предвижда общо изключение за дискриминация, основана на възраст. Фактът, че настоящата директива не изключва определянето на определена възраст за достъп до социални ползи, образование и някои стоки и услуги, не променя факта, че подобно различно третиране трябва да бъде обосновано от основателна цел, а начините за постигане на това трябва да бъдат подходящи и необходими. Вашият докладчик желае това да бъде изяснено в директивата.

Финансови услуги

Съгласно директивата, различия при третирането въз основа на възраст или увреждане могат да бъдат разрешени при финансови услуги, при които използването на възраст или увреждане е важен фактор при оценката на риска въз основа на подходящи и точни актюерски или статистически данни. В Директива 2004/113/ЕО се съдържа подобна разпоредба, но тя включва изискването подобни данни да бъдат оповестени публично. Следователно вашият докладчик предлага тези изисквания да бъдат адаптирани и към настоящата директива.

Брачно положение

Извън сферата на отговорност на ЕС е да се постановяват правила относно брака. Всяка държава-членка може сама за себе си да определи условията, на които лицата трябва да отговарят, за да сключат брак. Въпреки това, предложението на Комисията би позволило също така дискриминация във връзка с правата, свързани с възпроизводството, като например стерилизацията. Вашият докладчик счита, че това не е желателно и следователно измени текста и ограничи изключенията.

Образование

Училища, които се основават на особени ценности, могат да откажат да приемат ученици, ако те не желаят да приемат етиката на училището. Това не трябва да води до дискриминация на никакво основание, различно от религия или убеждения. Вече съществува член с подобно въздействие в директивата относно равното третиране на пазара на труда (2000/78 ЕО).

Увреждане

С оглед гарантиране на равно третиране на хората с увреждания, не е достатъчно дискриминацията да бъде забранена. Необходими са също така положителни действия под формата на мерки, предприети предварително и чрез подходящо приспособяване. Така например, обществените сгради следва да бъдат достъпни за хора в инвалидни колички.

Вашият докладчик предлага да съществуват само два вида изключения от принципа на ефективен, недискриминационен достъп. Първото е когато това би било неразумно трудно. Съдилищата следва да решават кога това е така за всеки отделен случай. Когато се взимат такива решения, е важно да се преценят всички обстоятелства на случая, включително размера на организацията, разходите и възможните предимства от по-добър достъп за хората с увреждания. В страни, където това вече е стандартна практика, се вижда, че разходите рядко са фактор. Втората форма на изключение е когато дадена мярка изисква основна промяна в предлаганата услуга. Това е случай, при който въпросната услуга действително би се превърнала в съвсем различна услуга.

Компенсация

Член 8, параграф 2 на Директива 2004/113/ЕО изисква държавите-членки да въведат необходимите мерки за гарантиране на реална и ефективна компенсация или възстановяване на щетите, понесени в резултат на дискриминация. Вашият докладчик предлага тази разпоредба да бъде също включена в настоящата директива, така че ощетените граждани, да получат реално обезщетение.

Един независим орган

Комисията предлага държавите-членки да имат орган или органи на национално равнище за насърчаване на равно третиране на гражданите. Съображение 28 се отнася за Парижките принципи на Организацията на обединените нации, свързани със статута и функционирането на националните институции за защита и насърчаване на правата на човека. Вашият докладчик предлага свързаните принципи на независимост и подходящи ресурси да бъдат изрично посочени в настоящата директива.